

Commentaarnota

Inspraakreacties

Wijziging Provinciale milieuverordening Utrecht 1995

(onderdeel grondwaterbescherming)

juni 2003.

Behandelend ambtenaar: mr. J.C.M. van Eijk,

SAMENVATTING INSPRAAKREACTIES (pagina's ongenummerd)

OVERZICHT INSPRAAKREACTIES

1. PCMW	3
2. Commissie Water en Milieu (verg. 9 dec. 2002)	5
3. De directeur van Gemeentewaterleidingen Amsterdam	5
4. De Stichtse Rijnlanden	8
5. Milieudienst Zuidoost Utrecht	8
6. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht	9
7. A. Hofland-Verhoef	10
8. Waterschap Vallei en Eem	11
9. Natuur en Miliefederatie Utrecht	11
10. GLTO Utrecht	13
11. C. Floor/Advokatenkantoor Enoch	15
12. Directeur Hydron Midden-Nederland	16
13. Burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden	17
14. Burgemeester en wethouders van de gemeente Montfoort	18
<u>Bijlage 1: glyfosaat</u>	19

LEESWIJZER: Alle inspraakreacties zijn hieronder weergegeven. De beantwoording, voorzover nodig, staat direct alineagewijs in cursief aangegeven. Gedane toezeggingen of afspraken, die daartoe aanleiding geven, worden verwerkt en opgenomen in de PMV of haar uitvoeringsbesluiten.

1. PCMW

A. het advies van de PCMW

Op 3 december jl. heeft de Provinciale Commissie Milieu en Water (PCMW) in haar vergadering gesproken over de ontwerp besluiten PMV – Grondwaterbescherming. De besprekingen hebben geleid tot het hieronder geschreven advies.

De PCMW kan zich in het algemeen vinden in de nieuwe opzet van de PMV – grondwaterbescherming. Echter bij twee onderdelen plaatst zij vraagtekens. Dat zijn:

Bestrijdingsmiddelen

De keuze voor de risicobenadering, die in de PMV gemaakt is, acht de PCMW een juiste, omdat daarmee het risico voor verontreiniging als uitgangspunt voor regelgeving wordt gekozen. In het ontwerp besluit PMV is een keuze gemaakt om enkele bestrijdingsmiddelen, die een potentieel risico vormen voor de kwaliteit van het grondwater, niet te verbieden. Dit gaat in tegen het advies van KIWA, een advies, waarvan de conclusies door de provincie worden onderschreven. Vanuit milieukundige overwegingen vindt de PCMW deze keuze niet verstandig. De PCMW wil daarbij ook wijzen op de maatschappelijke kosten, die bij verontreiniging kunnen ontstaan wanneer de genoemde bestrijdingsmiddelen worden toegepast. Naar de mening van de PCMW is hier in het ontwerp-besluit PMV ogenschijnlijk geen rekening mee gehouden.

Reactie 1: zie de reactie bij brief 3.

Handhaving

De PCMW zet vraagtekens bij de capaciteit die door de provincie wordt ingezet op de handhaving. In totaal zal er jaarlijks 500 uur aan handhaving worden besteed. Als argumentatie waarom de capaciteit hiertoe beperkt kan blijven, wordt gegeven dat er nauw zal worden samengewerkt met handhavingdiensten van andere overheden en wel met name die van gemeenten. Gezien het feit dat het nieuwe systeem, waarin meer gebruik wordt gemaakt van meldingen, meer zal vergen van de handhaving in het veld, is de PCMW van mening dat de in te zetten capaciteit onvoldoende is. Dit mede in het licht van het feit dat er nog nauwelijks tot geen afspraken zijn gemaakt over samenwerking met de handhavingdiensten van andere overheden.

Reactie 2: zie de reactie bij brief 9.

Graag wil ik u wijzen op het feit dat in de vergadering van de PCMW, waarin de ontwerp besluiten PMV-Grondwater besproken zijn, het quorum net niet aanwezig was. Het bovenstaand advies zal daarom tijdens de vergadering van 15 januari a.s. worden bekrachtigd. Daar de Commissie Water en Milieu in haar vergadering van 9 december advies uitbrengt over de PMV, leek het ons verstandig het advies van de PCMW aan de Commissie te doen toekomen.

Reactie 3: zie de reactie bij brief 11

B. Verslag PCMW-vergadering d.d. 3 dec. 2002

De heer Floor heeft aangegeven in te willen spreken op dit punt. Hij wijst op het zijns inziens onheldere kaartmateriaal. Bij deze regelgeving zou bovendien de zogeheten PGV betrokken moeten worden.

De heer Busz antwoordt dat als voorbeeld een detailkaart van het gebied rond Amersfoort waar alle relevante begrenzingen opstaan is bijgevoegd. Omwille van de kosten is er voor gekozen niet alle kaarten bij de stukken te voegen. De statencommissie ontvangt wel het volledige kaartmateriaal.

Aansluitend licht de heer van Eijk de voorgestelde wijzigingen in de verordening toe. Er is thans zo'n vijftien jaar provinciale regelgeving op het terrein van de grondwaterbescherming. In de loop der jaren is het nadenken over regelgeving veranderd. De wens tot vereenvoudiging heeft

zodoende geleid tot een voorstel tot herziening van de Provinciale Milieuverordening wat betreft de grondwaterbescherming.

De heer Salm haakt in op de opmerkingen die via de email door Hydron gesteld zijn. De heer Salm is verheugd over het feit dat Hydron wil werken aan oplossingen voor de bestrijdingsmiddelenproblematiek, maar vraagt zich af waarom de provincie in de verordening niet heeft ingezet op een verbod van een aantal van die middelen in de landbouw. Voorts vraagt de heer Salm waar regelgeving omtrent de Warmte-Koudeopslag blijft en tot slot wil hij weten hoe de relatie tussen deze regelgeving en de stroomgebiedsvisie ligt.

De heer van Eijk antwoordt t.a.v. het eerste punt dat een verbod op bepaalde middelen in dit stadium toch te ingrijpend zou zijn voor de landbouwsector en er evengoed andere oplossingen denkbaar zijn.

De heer Salm wijst nadrukkelijk op de maatschappelijke kosten die verbonden zijn aan het noodzakelijke zuiveren van verontreinigd grondwater. Die kosten dienen ook in de afweging betrokken te worden van het al dan niet verbieden van bepaalde bestrijdingsmiddelen.

De heer Rijnders geeft aan dat de uiteindelijke belangenafweging gemaakt wordt door de politiek.

De heer van Eijk gaat in op de vraag naar de Warmte-Koudeopslag. Volgens de heer van Eijk zou het kunnen dat er nog nadere regels gesteld gaan worden, overigens niet binnen het tweede watervoerende pakket. Wat betreft de Stroomgebiedsvisie wordt daar in het grondwaterbeschermingsbeleid wel rekening mee gehouden maar in de regelgeving niet.

De heer Oosterhof vindt dat er vanuit de provincie weinig formatie voor handhaving is vrijgemaakt.

De heer van Eijk antwoordt dat er volgend jaar in samenwerking met diverse diensten, m.n. de gemeentelijke, samengewerkt gaat worden om de handhaving van de regelgeving handen en voeten te geven.

De heer Matthijse heeft twee vragen. In de eerste plaats vraagt de heer Matthijse waarom regels t.a.v. binnen – en buiteninrichtingen uit elkaar zijn getrokken en ten tweede waarom er geen aandacht besteed is aan het feit dat de helft van de vervuiling door bestrijdingsmiddelen niet plaats vindt door de landbouw maar door particulieren.

De heer van Eijk beantwoordt de eerste vraag met de opmerking dat het programma voor binneninrichtingen nog loopt terwijl in antwoord op de tweede vraag de heer van Eijk stelt dat er geen onderscheid gemaakt wordt naar de bron van de bestrijding.

De heer Salm wijst op besluit IX. In dit besluit staat onder artikel vier een bepaling betreffende het gebruik van de stof glysofaat, m.n. in de Bethunepolder. De heer Salm stelt dat er in Noord-Brabant t.a.v. het gebruik van deze stof hele andere criteria gelden.

De heer van Eijk antwoordt dat de situatie in Utrecht anders is dan die in Noord-Brabant.

De voorzitter vat de gedachtewisseling samen in de volgende twee kwesties die in een advies verwerkt kunnen worden:

Ten eerste is er in de commissie enige teleurstelling over het feit dat ondanks milieukundige argumenten de aanpak van vervuiling door bestrijdingsmiddelen niet sterker is aangezet. Ten tweede is de begrote hoeveelheid uren voor handhaving van de regelgeving wat weinig en blijken de afspraken met andere handhavingsdiensten vooral nog wat vrijblijvend.

De heer van Eijk benadrukt echter dat middelen die niet verboden worden op redelijk korte termijn toch aan een verbod onderhevig kunnen raken.

2. Commissie Water en Milieu (verg. 9 dec. 2002)

Dhr. Floor wil op dit punt graag inspreken. Hij geeft aan dat er op de kaart geen stiltegebieden zijn aangegeven en dat er geen definitie van gegeven is. Waterwingebied: onduidelijk en diffuus. Waar liggen ze en hoe loopt de grens.

Dhr. van de Broek (CDA) geeft aan dat het CDA beide vragen van het college met 'ja' beantwoordt. Advies PCMW: geen bestrijdingsmiddelen. Dit handhaven zal meer tijd kosten. Hoe worden de particulieren gecontroleerd (bv verkoop in tuincentra)?

Mw. Bloemendaal (VVD) zegt dat de VVD verheugd is dat de provincie af gaat wijken van het IPO. Ze beantwoordt beide vragen met 'ja'.

Mw. Knaap (D66) geeft aan dat D66 ook twee keer 'ja' zegt en ze sluit zich aan bij de vraagtekens van de PCMW.

Dhr. Kloppenborg (Groen Links) sluit zich bij de vorige sprekers aan. Hij vraagt waarom de deur open is gegaan voor glyfosaat. De Venen heeft hier een rechtszaak over lopen. Het onderzoek van KIWA wijst ook op nadelen. Hij is voor een verbod op het gebruik van glyfosaat. Dhr. Damen (VVD) zegt dat het landelijk is toegestaan. Dhr. Kloppenborg zegt dat het specifieke situaties betreft, de deur moet niet bij voorbaat geopend worden.

Dhr. Rombouts is blij met de instemming met de gekozen richting. Wat betreft de voorgestelde regels voor bestrijdingsmiddelen, is zowel gekeken naar de milieuaspecten als naar de maatschappelijke gevolgen van een verbod. GLTO, Hydron en de provincie zijn na uitvoerig overleg gekomen tot een optimum. Hydron heeft gezegd dat ze hiermee kan leven. De tuincentra leveren voor particulier gebruik en die wonen niet in het waterwingebied. De PCMW zet vraagtekens bij de 500 uur voor handhaving. Dhr. Rombouts zegt toe hier naar te kijken. Van de gemeenten, waterschappen en andere handhavingpartners wordt ook een handavingsinspanning verwacht.

Dhr. van Eijk vult aan dat er weinig waterwingebieden zijn met woningen. Uitzondering hierop vormt de Bethunepolder. Omdat er sprake is van deregulering zal de 500 uur genoeg zijn. Nieuw is het meldingssysteem, maar het betreft een beperkt aantal meldingen per jaar. Verder zal worden samengewerkt met de handhavingpartners, o.a. met de groene en blauwe handhaving. Glyfosaat is inmiddels toegelaten door het CTB. Hierbij is ook gekeken naar het uitspoelingsgedrag. Er lijkt daarom geen reden te zijn glyfosaat te verbieden.

De voorzitter concludeert dat iedereen het stuk inspraakrijp vindt.

Reactie 1 inzake stiltegebieden: De begrenzingen van stiltegebieden zijn niet aangepast. Dergelijk kaartmateriaal zou dus geen extra of nieuwe informatie geven. De definitie van stiltegebieden zullen we opnemen in de toelichting op artikel 5.1.4. van de PMV.

Reactie 2 inzake handhaving: zie de reactie bij brief 9.

Reactie 3 inzake bestrijdingsmiddelen: zie de reactie bij brief 3.

3. De directeur van Gemeentewaterleidingen Amsterdam

Allereerst willen wij u complimenteren met het wijze waarop bijgevoegde stukken tot stand zijn gekomen. Reeds in een vroeg stadium zijn wij betrokken bij de voorgestelde wijzigingen. De Begeleidingsgroep Grondwaterbescherming Utrecht heeft frequent als klankbordgroep gefungeerd. De tekst is helder geformuleerd.

Reactie 1: OK

- Het is jammer dat we moeten constateren dat het algemene beschermingsniveau nog steeds niet voldoende is en dus een PMV nodig hebben om risico's verdergaand te beperken. Het nuanceren van de risicobenadering naar kwetsbaarheid van een gebied spreekt Gemeentewaterleidingen bijzonder aan. Op het gebied van het verbieden van enkele bestrijdingsmiddelen (potentiële risico's) is dit, in tegenstelling tot in het KIWA advies, niet

consequent doorgevoerd. Gemeentewaterleidingen onderschrijft derhalve de mening van de Provinciale Commissie Milieu en Water (PCMW): "Vanuit milieukundige overwegingen vindt de PCMW deze keuze niet verstandig. De PCMW wil daarbij ook wijzen op de maatschappelijke kosten, die bij verontreiniging kunnen ontstaan wanneer de genoemde bestrijdingsmiddelen worden toegepast.". We verwachten dat alsnog het KIWA-advies wordt overgenomen.

Reactie 2: De opgenomen verbodslijst in het besluit inzake bestrijdingsmiddelen is het resultaat van een compromis. Hierover is in 2002 bestuurlijk overleg geweest tussen de provincie, het GLTO en Hydron-Midden Nederland. Er zijn naar ons idee zwaarwegende argumenten om vast te houden aan dit compromis. Daarmee wordt recht gedaan aan het milieubelang en aan het belang van uniformiteit en rechtsgelijkheid. De provincie Utrecht is met de nieuwe regels het strengst in Nederland: alleen de provincies Drenthe en Overijssel doen iets extra's in hun regels voor bestrijdingsmiddelen: zij verbieden voorzover nog van toepassing de vroegere "zwarte lijst stoffen" (die waren al verboden in Nederland op grond van eerdere beslissingen over bestrijdingsmiddelen door het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen, het CTB), maar zij gaan niet zover dat ze ook stoffen op basis van meetgegevens gaan verbieden. Met een te streng beschermingsbeleid zou Utrecht al te zeer uit de pas lopen met landelijk beleid en landelijke ontwikkelingen. Door te kiezen voor het compromis wordt de handhavingsdruk niet onevenredig groot. Bovendien zou een breed pakket aan verboden middelen ongetwijfeld leiden tot verschillende procedures bij de Raad van State. Tenslotte zou het ontbreken van draagvlak bij de landbouwsector het opzetten van een effectief stimuleringsbeleid frustreren. Uit oogpunt van deregulering en tegengaan van administratieve lastendruk is het voorgestelde besluit te verkiezen en biedt een ons inziens hoger beschermingsrendement.

Enkele feiten en standpunten op een rijtje over het bereikte compromis in het perspectief van de andere provincies en de landelijke ontwikkelingen:

- *Bij de voorbereiding van de besluitvorming zijn zowel de risico's voor het milieu als de maatschappelijke risico's voor de gebruikers in beeld gebracht. De waterleidingbedrijven hebben daarvoor een schatting gemaakt van de kosten als gevolg van een verontreiniging van de pompputten. De jaarlijkse (zuiverings)kosten variëren afhankelijk van de winning en onderhavige stof in de range van € 23.000,- tot boven de € 90.000,-. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de omvang van het gebruik van mogelijk te verbieden stoffen in de beschermingsgebieden. Dit leverde een beeld op welke bestrijdingsmiddelen mogelijk veel worden gebruikt in beschermde gebieden. Voorbeelden van veelgebruikte stoffen zijn MCPA, glyfosaat en bentazon. Deze informatie heeft als basis gediend van het huidige voorstel. Overigens is het een te simpele voorstelling van zaken om te zeggen dat of het milieubelang of het gebruikersbelang heeft geprevaleerd. Met het huidige voorstel is ons inziens ook het milieu het meest optimaal beschermd. Bescherming is namelijk meer dan alleen maar wel of niet iets verbieden.*
- *Het (ontwerp-)besluit betekent, dat Utrecht in haar grondwaterbeschermingsgebieden 10 stoffen absoluut gaat verbieden; dit is dus bovenop de verboden en beperkingen die landelijk gelden op basis van beslissingen van het CTB.*
- *Er is ambtelijk overleg geweest met **andere provincies** over het bestrijdingsmiddelenbeleid. Andere provincies zijn geen voorstander van de Utrechtse lijn om via de PMV extra stoffen te gaan verbieden; het beginsel van rechtsgelijkheid (de vergelijking met de (ontbrekende) regels voor grondwaterbeschermingsgebieden in andere provincies) dwingt om omzichtig om te gaan met het verbieden van stoffen, zeker als dit tot grote maatschappelijke consequenties leidt. Andere provincies erkennen wel de problematiek m.b.t. bestrijdingsmiddelen en de wenselijkheid tot een gedegen beleid, maar kiezen voor draagvlak en samenwerking met de branche. Daarmee verschuift het accent naar een actief stimuleringsbeleid van milieuvriendelijke alternatieven. Bovendien zou een breed verbodspakket een enorme druk zetten op de handhaving. Ook voor de provincie Utrecht telt de uiteindelijke effectiviteit zwaarder dan een principieel consequente doorvoering van verbodsbepalingen; vandaar dat Utrecht de omvang van de directe regulering beperkt, en voor het overige inzet op handhaving, stimuleringsbeleid en een goede communicatie. Sinds 2002 is er daartoe een aparte werkgroep Bestrijdingsmiddelen rond winningen ingesteld waaraan diverse organisaties (AID, GLTO, GWA, Hydron Midden-Nederland e.a.) deelnemen.*
- *Het **compromis** behelst:*

- - in principe volgt Utrecht de toelatingen van het CTB, tenzij vondsten in de pompputten ergens in Nederland deze stoffen verdacht maken en het CTB hier niet uitputtend naar heeft gekeken;
- - stoffen waarover echter discussie blijft bestaan vanwege de omvang van het gebruik en het mogelijk ontbreken van goedkope en/of chemische alternatieven, worden (nog) niet verboden. - deze stoffen zullen door de waterleidingbedrijven worden gemonitord (voorzover daarvan al geen sprake was)
- - ontwikkeling en gebruik van milieuvriendelijke alternatieven voor de ter discussie staande stoffen worden gestimuleerd, en
- - van deze discussiestoffen, die worden gemonitord, blijft de optie openstaan om deze alsnog te verbieden, als daartoe gezien het gebruik, de monitoringgegevens of de aanwezigheid van alternatieven aanleiding is.
- We hechten aan het belang om zoveel mogelijk de autoriteit op het gebied van de toelating van stoffen, het CTB, te volgen. Dit heeft zowel te maken met de juridische positie (Utrecht behoort goed te onderbouwen dat van de conclusies van het CTB wordt afgeweken) als met de erkenning, dat daar de deskundigheid ligt en behoort te liggen betreffende de beoordeling van stoffen; het CTB is er niet gelukkig mee dat Utrecht aanvullende regels heeft.

In bijlage 1 (achterin deze commentaarnota) wordt specifiek ingegaan op de stof "glyfosaat", dit naar aanleiding van opmerkingen van de heer Kloppenborg van Groen Links in de commissie Water en Milieu. Zie ook bij brief 9, reactie 3.

- In het besluit Begraafplaatsen en Uitstrooivelden (besluit VIII) wordt gesproken van lijk als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging. Hiermee worden dierlijke kadavers uitgesloten. Het lijkt ons wenselijk om tevens kadavers op identieke wijze te behandelen.

Reactie 3: Bij de voorbereiding van de regelgeving heeft Kiwa uitsluitend geadviseerd over regels voor het begraven of cremieren van menselijke lijken. Zij kwam tot de conclusie, dat begraafplaatsen voorzover bekend geen risico voor het grondwater vormen. Gezien echter een aantal onzekerheden is voor de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden toch voor regels gekozen. In deze regels wordt naar de zogenaamde Inspectierichtlijn Wet op de lijkbezorging verwezen. Hiermee is een afdoende bescherming gegarandeerd. Met betrekking tot het begraven van dierlijke lijken (kadavers) ontbreekt een dergelijke richtlijn. Een korte inventarisatie leert ons, dat het (ontbreken van) risico bij het begraven van dieren vergelijkbaar is als bij mensen. Dierenbegraafplaatsen komen niet veel voor. Het gaat ons inziens te ver om gezien het vrijwel ontbreken of het zeer beperkt zijn van risico's een uitgebreid besluit te maken en de inspectierichtlijn analoog toe te passen. Als we dat al zouden willen vergt dat een gedegen juridische en praktische voorbereiding en zou een dergelijk besluit aan inspraak moeten worden onderworpen. Uit oogpunt van deregulering is dit niet aan de orde. Bovendien is in juridische zin de zaak afwijkend omdat er geen Wet op de Lijkbezorging met betrekking tot dieren is en dus geen overheid, zoals de gemeente, die deze taak al behartigt. Beter is het om te benadrukken, dat dergelijke activiteiten in overeenstemming moeten zijn met de (bijzondere) zorgplicht voor de bodem, zeker als deze in grondwaterbeschermingsgebieden zouden plaatsvinden. Wanneer een dierenbegraafplaats wordt ingericht, voldoet men aan die zorgplicht, als men op een vergelijkbare manier als bij mensenbegraafplaatsen rekening houdt met het waterwinbelang. We stellen voor deze kwestie in het kader van de Begeleidingsgroep grondwaterbescherming verder te bespreken.

- Op 1 januari 2002 is als gevolg van de provinciale herindeling de gemeente Loosdrecht deel gaan uitmaken van de provincie Noord-Holland. Daarmee valt een gedeelte van het beschermingsgebied Bethunepolder niet meer onder de werking van deze verordening. De oude (Utrechtse) regels blijven van toepassing van 1-1-2002 tot uiterlijk 1-1-2004 of tot een eerder moment, als de provincie Noord-Holland de oude Utrechtse regels vervallen, en haar eigen regels van toepassing verklaart. Het lijkt ons verstandig om de regels qua tijd en inhoud zo veel mogelijk op elkaar te laten aansluiten. Wij verwachten van de provincie Utrecht een pro-actieve opstelling in deze.

Reactie 4: OK. Er is hierover contact met de provincie Noord-Holland.

- Ingevolge artikel 5.1.3., vijfde lid van de PMV zijn de regels van dit besluit niet van toepassing op het waterwingebied van de Bethunepolder buiten het Waterleidingkanaal. U constateert terecht dat een ongewenst gevolg van deze bijzondere positie van dit deelgebied is dat het, in afwijking van de "hoofdregeel" voor waterwingebieden, voor de bestrijding van

gladheid hier formeel wel is toegestaan wegzout te gebruiken. Wij verzoeken u derhalve om dit alsnog te repareren en het gebruik van wegzout in de Bethunepolder te verbieden.

Reactie 5: Hoewel wegzout als schadelijk wordt gekenmerkt, worden de milieurisico's in dit zeer kwetsbare gebied door een ongeluk als gevolg van gladheid (uitstroming schadelijke stoffen naar bodem en water) groter geacht. Er is dan een reëel risico dat schadelijke stoffen in dit kwelgebied snel het opkwellend grondwater en het oppervlaktewater bereiken. Het betreffende gebied is relatief groot waardoor de kans op verkeerscalamiteiten ook groter is.

In kader van het meerjaren-actieprogramma Diffuse bronnen 2002-2005 zal een inventarisatie gedaan worden naar mogelijke alternatieven ter reductie van toepassing van wegzout bij gelijkblijvende veiligheid. Als blijkt dat er goede alternatieven zijn kan het besluit om thans niet te gaan verbieden worden heroverwogen.

4. De Stichtse Rijnlanden

Wij ontvingen van u het ontwerpbesluit Wijziging Provinciale milieuverordening Utrecht 1995, onderdeel grondwaterbescherming. Op enkele opmerkingen na kunnen wij ons verenigen met de inhoud van het concept. Met deze brief maken wij onze opmerkingen kenbaar.

Reactie 1: OK

Onder 2.3 wordt ingegaan op het risico van het op de kant zetten van *onderhoudsspecie* uit watergangen. In aanvulling op het door u gestelde merken wij op dat indien er verontreinigde specie op de waterbodem ligt, de kans op grondwaterverontreiniging net zo groot is als wanneer zich deze specie binnen 20 meter van de oever bevindt. Indien uit oogpunt van grondwaterbescherming het verwijderen van deze specie noodzakelijk is, zal er sprake zijn van waterbodemsanering en treden de hiervoor geldende regels in werking.

Reactie 2: OK.

Onder 3 wordt gesproken over samenwerking in de handhaving in de vorm van een project met andere handhavingpartners. In dit kader is het belangrijk op te merken dat het waterschap geen bevoegdheden heeft voor het handhaven van de PMV. Samenwerken kan wel op het niveau van de oog en oorfunctie in het gebied. Wij zijn uiteraard bereid om waarnemingen die tijdens de Wvo handhaving door onze medewerkers worden gedaan aan de provincie te melden. Echter het meedraaien in een project dat voor ons extra inspanning betekent uitsluitend t.b.v. de PMV ligt wat ons betreft niet in de rede.

Reactie 3: De algemene reactie op de handavingsinspanning vindt u terug bij de reactie op brief 9. Verder zullen we in samenwerkingsprojecten, zoals in het kader van het blauwe kleurspoor, met andere partijen bekijken waar afstemming van handavingsinspanningen zinvol is. We kunnen ons namelijk voorstellen dat bepaalde bedreigingen, zoals gebruik van bestrijdingsmiddelen, zowel van belang zijn voor het waterschap als voor de provincie als grondwaterkwaliteitsbeheerder.

5. Milieudienst Zuidoost Utrecht

Nog even ter bevestiging van het telefoongesprek dat ik op 7 januari j.l. met u heb gevoerd over de inspraakmogelijkheid inzake de voorgestelde wijziging van de Provinciale Milieuverordening, met betrekking tot het onderdeel grondwaterbescherming, stuur ik u dit mailbericht.

Tijdens het gesprek heb ik u erop gewezen dat er in artikel 10. 1 van het voorgestelde Besluit I een verkeerde verwijzing opgenomen is (artikel 5.1.12 moet zijn 5.1.11). Daarnaast congrueert bij dit artikel de toelichting mijns inziens niet met de inhoud van het artikel. Er staat juist een overgangsbepaling in voor stiltegebieden, terwijl in de toelichting wordt uitgelegd dat deze niet nodig zou zijn. U gaf aan dat u bij vaststelling van het definitieve besluit rekening zou houden met deze opmerkingen.

Reactie 1: Artikel 10.1 en haar toelichting worden aangepast.

Overigens heeft de Milieudienst Zuidoost Utrecht zojuist schriftelijk aan de aangesloten gemeenten meegedeeld dat wij van mening zijn dat het onnodig is om van de gelegenheid gebruik te maken om een zienswijze in te dienen inzake de nu voorgestelde wijziging van de Provinciale milieuverordening. Uiteraard kunnen de gemeenten een andere mening zijn toegedaan.

6. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht

In bijlage 2 van het ontwerpbesluit is een overzicht gegeven van de regels per deelgebied. Binnen de gemeente Utrecht liggen (gedeeltelijk) een drietal beschermingsgebieden, te weten Groenekan, De Meern en Leidsche Rijn. Groenekan wordt getypeerd als een kwetsbare winning waarop de regels voor waterwingebieden (zoals opgenomen in bijlage 6 als Besluit 111) en grondwaterbeschermingsgebieden (aantal Besluiten zoals opgenomen in bijlage 6, w.o. Besluit IV over licht verontreinigde grond) van toepassing zijn. De Meern en Leidsche Rijn worden getypeerd als niet kwetsbare winningen waarop de regels voor waterwingebieden (zoals opgenomen in bijlage 6 als Besluit 111) en boringsvrije zones (zoals opgenomen in bijlage 6, Besluit Vil over boorputten, grond- en funderingswerk) van toepassing zijn.

Over Besluit III (waterwingebieden Utrecht 2003) willen wij het volgende opmerken: Op 7 januari jl. hebben wij de heer J.C.M. van Eijk van de Provincie Utrecht gevraagd of hergebruik van licht verontreinigde grond binnen niet kwetsbare winningen is toegestaan. Volgens het overzicht in bijlage 2 is Besluit IV van bijlage 6 n.l. niet van toepassing voor deze gebieden. De heer van Eijk meldde ons echter dat naar zijn mening hergebruik niet was toegestaan op basis van Besluit III onder artikel 4, punt 1 bij a. Wij menen echter dat lichtverontreinigde grond niet hieronder valt. Hergebruik van gebiedseigen grond kan de bodemkwaliteit ter plaatse niet (meer) verontreinigen. Dit is in overeenstemming met het vastgestelde hergebruiksbeleid conform de Ministeriele Vrijstellingsregeling. Hiervan kan niet worden afgeweken door regels in een provinciaal besluit waterwingebieden. Op basis van vastgesteld hergebruiksbeleid zou hergebruik van licht verontreinigde grond binnen waterwingebieden dan ook mogelijk moeten zijn.

Reactie 1: Op basis van artikel 1.2. lid 1 en 2 onder a Wet milieubeheer is de provincie bevoegd om strengere regels te stellen "ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater in de bij de verordening aangewezen gebieden". Dit geldt voor tal van onderwerpen waarvoor generieke regelgeving geldt, zoals in casu aan de toepassing van bouwstoffen op basis van het Bouwstoffenbesluit. De provincie mag in redelijkheid van deze bevoegdheid gebruik maken. Het beleid van de provincie is om in het waterwingebied (het puttenveld van de winning, dat meestal eigendom is van het waterleidingbedrijf) het strengste regime te hanteren en geen andere activiteiten toe te staan dan die welke betrekking hebben op de waterwinning. Bij hergebruik van gebiedseigen grond is de legitimering van dit strenge regime gelegen in het voorzorgprincipe en de wens om de kwaliteit van bodem en grondwater als zich daarvoor een gelegenheid voordoet te verbeteren.

Met betrekking tot besluit IV (licht verontreinigde grond Utrecht 2003) willen wij het volgende opmerken: Onder artikel 2, punt 2 worden door de provincie aanvullende kwaliteitseisen gesteld ten opzichte van de vastgestelde gemeentelijke bodemkwaliteitskaart, die is opgesteld conform de Ministeriële Vrijstellingsregeling. Handhaving op deze aanvullende kwaliteitseisen zal niet door gemeente Utrecht worden uitgevoerd.

Reactie 2: Het is jammer dat de gemeente Utrecht niet bereid is deze beperkte extra toets uit te voeren. Graag betrekken we u in verder overleg over handhaving (zie onze reactie bij brief 9).

De terminologie is niet overal eenduidig gebruikt en kan verwarring oproepen. Zo wordt de algemene term "milieubeschermingsgebied" met name in de Besluiten en in de kaarten genoemd en niet in de tekst van de toelichting. Soms wordt hiervoor ook de algemene term "grondwaterbeschermingsgebied" gebruikt, b.v. in:

- de samenvatting onder "Inhoud van de wijziging";
- de samenvatting van het Kiwa-rapport;
- het Besluit I, art. 5.1.2.2.;
- het Besluit I, toelichting onder aan pag. 7.

Dit wekt verwarring, omdat er ook een "specifieke term grondwaterbeschermingsgebied" is, zijnde een bepaald gebied binnen het gehele milieubeschermingsgebied, die in de Besluiten en toelichting wordt gebruikt. In de toelichting wordt tevens gesproken over "beschermde gebieden of beschermingsgebieden" voor het grondwater, bedoeld als algemene term. Wij stellen daarom voor

dat overal dezelfde algemene term wordt aangehouden en de term grondwaterbeschermingsgebied alleen wordt gehanteerd als specifieke term.

Reactie 3: In principe wordt de term “grondwaterbeschermingsgebied” steeds specifiek bedoeld, dat wil zeggen de zone waarvoor een 8-tal besluiten gaat gelden. Eén van deze besluiten geldt tevens voor boringsvrije zones. Een negende besluit geldt alleen voor waterwingebieden, de kleinste zone rond alle winningen. Steeds als deze zone wordt bedoeld, wordt deze expliciet genoemd. In de eerste drie door u genoemde voorbeelden wordt de term “grondwaterbeschermingsgebied” specifiek bedoeld. U heeft echter gelijk, dat de toelichting bij Besluit I aanleiding geeft tot verwarring. Deze toelichting wordt daarom zodanig aangepast, dat de term “grondwaterbeschermingsgebied” altijd specifiek wordt bedoeld. Verder zal in de toelichting nog een algemene passage worden opgenomen over de verschillende zones en hun terminologie.

7. A. Hofland-Verhoef

Ik zag de publicatie in de krant van december en omdat wij al jaren problemen hebben met het grondwater en in grondwaterbeschermingsgebied wonen, ben ik op het gemeentehuis van Maarssen het ontwerp gaan inzien.

Ik ontdekte dat onze situering aan de rand van Bethunepolder maakt, dat wij in een zeer kwetsbaar type grondwatergebied wonen en werken. Wij hebben een klein bedrijfje in tuinmachines en hebben nu een milieuvergunning. Vanaf oktober 2003 moeten wij echter volgens de Milieudienst verplicht onder de AmvB inrichtingen voor motorvoertuigen gaan vallen en dan hebben we volgens mij een probleem. Immers volgens de in het ontwerp vermelde lijst zou een dergelijk bedrijf niet gevestigd mogen zijn in grondwaterbeschermingsgebied. Graag zou ik hierover op korte termijn van u antwoord ontvangen, zodat we nog kunnen zoeken naar een andere oplossing.

Een ander, m.i. veel groter probleem, is het volgende. Onze buurman, W. Ammerlaan, Maarsseveensevaart 92 te Maarssen, heeft in 1990 dit zwaar vervuilde perceel op hetzelfde adres op een openbare veiling gekocht. Hij wist dat het zwaar vervuild was (dit stond in de advertentie en is duidelijk op de veiling gezegd). Na een aantal jaren heeft hij illegaal de vlakbij de grens gelegen dieselloletank verwijderd en pas in 1993 heeft hij dit gemeld bij de Milieudienst en gezegd dat bij het verwijderen meteen gesaneerd was. In 1996 deden wij mee met de BSB-operatie om boringen te verrichten en inzicht te krijgen in eventuele bodemverontreiniging. Toen is bij ons langs de grens een verontreiniging geconstateerd van minimaal 110 M3 in het grondwater. Ook is geconstateerd dat dit afkomstig was vanaf het buurperceel. Het buurperceel heeft jarenlang op de urgentielijst voor saneringen van de Provincie Utrecht gestaan onder nummer UT130/0016. Op 19 december 1999 is door de heer Nederlof, directeur van de Milieudienst nog geschreven aan de Gemeente Maarssen dat over de noodzakelijke sanering in het jaar 2000 contact zal zijn tussen Ammerlaan en de Provincie Utrecht.

Er is echter nooit gesaneerd en ondanks vele telefoontjes van ons aan de Milieudienst of de Provincie krijg je nergens antwoord op. Ook is op onverklaarbare wijze dit hele perceel van de urgentielijst afgehaald en als je nu navraag doet over de vervuiling op dit perceel, blijkt de hele vervuiling niet meer bekend te zijn.

Toch zitten wij (en het kan niet anders of zij ook, immers de tank lag op hun stuk) nog met een behoorlijke grondwatervervuiling. En wanneer je dan leest dat wij in een zeer kwetsbaar gebied zitten en er zoveel regels zijn, waaraan iedereen moet voldoen, dan is het toch van den zotte, dat iemand met politieke vriendjes (want dit heeft de buurman!!!!) er mee weg komt, dat een hele sanering van het toneel verdwijnt. Het kan toch niet zo zijn dat de milieuwetten en grondwaterbeschermingsregels alleen worden gemaakt voor keurige burgers die zich er toch wel aan houden, terwijl corrupte zakenmannetjes op onverklaarbare wijze weggelopen met een vervuiling. Wij willen heel graag van de vervuiling af, maar kunnen geen gebruik maken van de subsidieregeling waarvan BSB-West ons pas op de hoogte stelde, immers wanneer wij alleen opruimen, sijpelt de vervuiling van Ammerlaan opnieuw naar ons toe. Grondwatervervuiling stopt helaas niet bij de grens.

Graag zou ik van u antwoord ontvangen op de vraag hoe het komt, dat er geen enkele poging wordt ondernomen om van deze alom bekende vervuiling af te komen en welke maatregelen u gaat nemen waardoor alsnog tot sanering kan worden overgegaan. Immers, het kan niet zo zijn, dat er alleen papieren regels zijn en dat uitvoering in de praktijk nagelaten wordt.

Reactie: Wij nemen kennis van uw inspraakreactie. Omdat beide opmerkingen niet betrekking hebben op de wijziging van de regels wordt in deze nota niet op de brief ingegaan. Vanzelfsprekend wordt deze brief (schriftelijk) beantwoord. Dit is inmiddels gebeurd.

8. Waterschap Vallei en Eem

Het door u toegezonden Ontwerpbesluit wijziging Provinciale milieuvordering Utrecht 1995 (onderdeel grondwaterbescherming) geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Reactie: OK

9. Natuur en Milieufederatie Utrecht

Wij hebben kennis genomen van het ontwerp tot wijziging van de Provinciale Milieuvordering Utrecht 1995, onderdeel grondwaterbescherming. Wij constateren dat dit ontwerp geen wijzigingen bevat ten opzichte van het behandelingsvoorstel voor de PCMW van 3 december j.l.

De hoofdlijnen van de vernieuwde opzet en de keuze voor de risicobenadering kunnen wij onderschrijven.

Reactie 1: OK. Wat betreft de hiernabesproken vraagtekens vinden we het jammer dat NMU daar nu pas mee komt. NMU maakt deel uit van de Begeleidingsgroep grondwaterbescherming. Alle partijen zijn uitvoering geïnformeerd en betrokken geweest en hebben voortdurend de mogelijkheid gehad invloed uit te oefenen op de ontwerp-besluiten.

Bij een aantal onderdelen zetten we echter vraagtekens:

Algemeen beschermingsniveau

In 2.1 wordt geconstateerd dat het algemene beschermingsniveau steeds meer het bijzondere beschermingsniveau nadert, met als voorbeeld de mestregels op de Heuvelrug. Dit wordt aangevoerd als argument om de PMV terug te brengen tot een beperkt aantal aanvullende onderwerpen. Wat betreft de mestregels vragen wij ons echter af of die conclusie correct is. In maart 2003 besluit de Europese Commissie pas over het derogatieverzoek van Nederland. Als dit wordt afgewezen ontstaat er een heel ander beeld omtrent het bereikte algemene beschermingsniveau.

Reactie 2: Als het derogatieverzoek wordt afgewezen betekent dit dat er nog verregaande maatregelen moeten worden ingevoerd (b.v. lagere veebezetting). Dit is dan niet aan de provincie, maar in de eerste plaats aan het rijk om ervoor te zorgen dat Nederland aan de Nitraatrichtlijn voldoet. Het is niet zinvol om ons hierdoor te laten weerhouden de extra mestregels op de heuvelrug, die inmiddels al qua beschermingsniveau door de landelijke regels zijn ingehaald, af te schaffen. Binnen de Begeleidingsgroep grondwaterbescherming was er unanimititeit over dat het effectiever is om de bescherming via stimuleringsmaatregelen te realiseren. Dan kan ook de 100-jaarszone worden beschermd. Dit gebied is groter dan het grondwaterbeschermingsgebied waar de extra regels betrekking op hadden.

Bestrijdingsmiddelen

Wij betreuren het dat de provincie in de ontwerp-PMV afwijkt van het advies van KIWA en enkele bestrijdingsmiddelen, die een potentieel risico vormen voor de grondwaterkwaliteit, toch niet verbiedt. En dat, terwijl de conclusies worden onderschreven. De argumenten om van dit advies af te wijken vinden wij onvoldoende onderbouwd, zeker niet in relatie tot de consequenties van een mogelijke vervuiling van het te winnen grondwater. Ook is niet

duidelijk wat de provincie heeft geprobeerd om andere provincies te overtuigen van de wenselijkheid van zo'n verbod.

Met betrekking tot de toepassing van glyfosaat in de Bethunepolder (art.4g) achten wij de zone van minimaal 1 m bij greppels en geulen tot minimaal 2 m bij sloten erg gering. Volgens onderzoek van Alterra in het reconstructiegebied Noord-Brabant is ca 10 m nodig om de effecten van afspoeling, uitspoeling en drift in de watergang te kunnen verwaarlozen.

Reactie 3: Zie de reactie bij brief 3.

Wat betreft de toepassing van glyfosaat in de Bethunepolder het volgende. Het beleid om incidenteel bestrijdingsmiddelengebruik onder strikte voorwaarden in dit gebied toe te laten geldt sinds 1992 en willen we voortzetten. Het bijzondere van het toegelaten gebruik van glyfosaat is, dat dit met de zogenaamde strijkmethode wordt toegepast. Spuiten is dus verboden. De strijkmethode houdt in, dat het middel direct in een kleine hoeveelheid op het blad van het te bestrijden onkruid wordt gestreken, waarna dit snel wordt opgenomen in de plant. In principe komt het middel dus niet op de bodem terecht. Bij regenkans mag het middel niet worden toegepast. Daarmee is de kans van afspoeling of uitspoeling vrijwel nihil.

Warmte- en Koudeopslag

Een belangrijk zorgpunt is de ontwikkeling van warmte- en koudeopslag bij huizen. Uit energie-oogpunt is het prima, maar uit oogpunt van grondwaterbescherming is er een groot risico als dit ondeskundig gebeurt. Tot 100 m diepte wordt een gat in de grond gespoten, waar een dubbelwandige leiding in komt. Als de afdichting niet goed is, ontstaat een gat in de afdichtende kleilaag met alle risico's vandien, zeker als dit op meerdere plaatsen gebeurt. Iedereen mag op dit moment zo'n buis zetten. Wij dringen er nadrukkelijk op aan dat in de PMV regels worden opgenomen om dit risico te voorkomen.

Reactie 4: In ons ontwerp-besluit VII, Boringen en funderingen, worden regels opgenomen voor het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van boorputten, maar ook betreffende de wijze van buitengebruikstellen van boorputten. Deze bepalingen hebben ook betrekking op warmte- en koudeopslag bij huizen. Daarmee is in de door u gevraagde regels voorzien.

Overigens is warmte- en koudeopslag op basis van het Grondwaterbeheerplan verboden in het tweede watervoerende pakket, tenzij het brak of zout water is. Op basis van provinciaal interimbeleid mag op het grondgebied van de provincie Utrecht ten oosten van de Heuvelrug wel warmte- en koude opslag plaatsvinden in het tweede watervoerend pakket. Dit onder de voorwaarden dat men buiten de 50 jaarszone blijft van bronnen voor drinkwaterwinning en de temperatuur van het grondwater niet hoger wordt dan 25 °C. Over een aantal jaren zal dit interimbeleid worden geëvalueerd en eventueel aangepast op grond van nader onderzoek naar de effecten van warmte- en koudeopslag in de ondergrond.

Handhaving

De nieuwe opzet van de PMV vergt een adequate handhaving. Het reserveren van 500 uur is dan niet afdoende. Heel belangrijk is ook de onderlinge afstemming tussen provincie, gemeenten en milieudiensten. In de PMV vinden wij onvoldoende terug hoe deze samenwerking gestalte krijgt.

Reactie 5: Voor het eerst zijn binnen de ambtelijke organisatie structurele afspraken gemaakt over de inzet van de handhaving rond beschermde gebieden. Dit is voor het jaar 2003 gebeurd in het kader van de jaarlijkse sectorplannen binnen de provinciale Dienst Water en Milieu. Op dit moment valt nog onvoldoende in te schatten wat minimaal nodig is voor een adequate handhaving. Daarom zal op basis van de ervaring met handhaving in 2003 een inschatting worden gemaakt hoe de handhaving moet worden gerealiseerd en hoeveel uur realistisch is. Vooruitlopend hierop is in het (ontwerp-)Activiteitenprogramma voor het nieuwe PMP 750 uur extra opgevoerd voor beschermingsgebieden rond winningen.

In 2003 wordt een pilothandhavingsactie gehouden in het kader van het project Integratie blauwe kleurspoor van het CIP Regio Utrecht. Daarmee kan ook ervaring worden opgedaan in de samenwerking met handhavingspartners. Verder vindt afstemming plaats in de Begeleidingsgroep grondwaterbescherming en een daaronder vallende werkgroep bestrijdingsmiddelen. Aan deze laatste werkgroep neemt ook de AID deel. Tenslotte wordt in de jaarlijkse gebiedsgesprekken aandacht besteed aan de handhavingsinspanningen per gebied.

Gedurende 2003 wordt een Meerjarenprogramma grondwaterbescherming 2004-2008 opgesteld. Hierin wordt de handhavingsinspanning opgenomen.

Communicatie

Een duidelijke communicatie (inclusief praktische adviezen) naar de betrokken bedrijven, bewoners en relevante organisaties is belangrijk. Dat geldt ook in de toekomst, bijvoorbeeld voor nieuwkomers. Hoe wordt daarin voorzien?

Reactie 6: OK. Allereerst wordt op de provinciale website informatie opgenomen over de gebieden en de regels die voor de gebieden gelden. Op deze site worden nu al praktische adviezen per doelgroep gegeven. Verder worden bewoners en bedrijven per brief en/of middels een brochure geïnformeerd. Waar de nieuwe regels veel aandacht vragen, zoals bij het onderwerp bestrijdingsmiddelen, zal in overleg met de doelgroepen zelf en andere betrokken organisaties, worden voorzien in gerichte informatie. Tenslotte zullen ook in de diverse tijdschriften van relevante doelgroepen (landbouw, waterleidingbedrijven) artikelen of berichten verschijnen.

Toetsing

Wie houdt in beeld (en op welke wijze) of de wijzigingen geen onbeoogde ongewenste neveneffecten hebben. Is er bijvoorbeeld over 1-2 jaar een evaluatie ingepland? Dat lijkt ons zeer wenselijk.

Reactie 7: Aan het eind van de planperiode van het Uitwerkingsplan "Zuiver drinkwater uit de grond" zal het grondwaterbeschermingsbeleid worden geëvalueerd, inclusief de vernieuwde regelgeving. Deze vindt plaats in 2006 en 2007.

Wij verzoeken u om bovenstaande opmerkingen te verwerken in de definitieve verordening.

10. GLTO Utrecht

Over de wijziging van de regelgevingssystematiek kunnen wij kort zijn; wij staan helemaal achter uw streven naar eenvoud en het weglaten van overbodige regels. Ook de flexibiliteit die u nastreeft achten wij zinvol, echter wij willen wel benadrukken dat dit niet ten koste mag gaan van de kwaliteit, duidelijkheid en de openheid.

Reactie 1: OK

Nergens kunnen wij terugvinden volgens welke procedure de uitvoeringsbesluiten gewijzigd kunnen worden. Daarom verzoeken wij u dit in de wijziging op te nemen zodat dat voor een ieder duidelijk is. Tevens dringen wij er bij u op aan dat van deze bevoegdheid zorgvuldig gebruik wordt gemaakt. Elke wijziging van de uitvoeringsregels kan veel onrust veroorzaken. Een wijziging dient daarom goed gemotiveerd en gecommuniceerd te worden volgens een afgewogen proces. Daarbij moet worden uitgegaan van objectieve uitgangspunten waarin de standpunten van de betrokken partijen goed zijn afgewogen. Ongeloofwaardigheid, bijvoorbeeld door het gebruik van een door de provincie gefinancierd onderzoek, moet voorkomen worden.

Reactie 2: De volgende passage wordt opgenomen in de toelichting op artikel 5.1.3. PMV: " Bij de voorbereiding van dergelijke besluiten wordt de ambtelijke Begeleidingsgroep grondwaterbescherming betrokken. De Provinciale Commissie voor Milieubeheer en Waterhuishouding wordt in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het ontwerp-besluit. Ook wordt inspraak geopend bij vernieuwing van besluiten conform de Inspraakverordening provincie Utrecht 1990. De inspraaktermijn bedraagt in principe vier weken."

De provinciale nota 'Zuiver drinkwater uit de grond' (juni 2001) wordt mede gebruikt als onderbouwing van deze wijziging. In onze reactie van 19 september 2000 (kenmerk 153/GDVR.200.0102) hebben wij onze bezwaren tegen dit uitwerkingsplan al kenbaar gemaakt. Omdat enkele bezwaren nu weer van toepassing zijn, zijn wij genoodzaakt die hier te herhalen.

Nogmaals willen wij benadrukken dat de noodzaak om te komen tot aanvullend beleid voor de agrarische sector nihil of uiterst beperkt is. Het algemene beschermingsniveau is door de generieke milieuwet- en regelgeving (bijvoorbeeld inzake mest- en bestrijdingsmiddelen) voor deze sector in

de afgelopen jaren sterk verbeterd. Het is de vraag in hoeverre de nu nog aangetroffen verontreinigende stoffen afkomstig zijn van de huidige landbouwpraktijk of van de buffer van deze stoffen in het grondwater en/of de (water)bodem.

Mede daardoor is naar onze mening het streven naar een nulbelasting te ambitieus. Wij verzoeken u dit standpunt te wijzigen. Het streven dient gerelateerd te worden aan een belasting die maatschappelijk aanvaardbaar is. Wellicht is het beter om, in het geval van bestrijdingsmiddelen, uit te gaan van de norm die het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) hanteert. Ook blijven wij van mening dat (directe en indirecte) schade, ten gevolge van aanwijzing van het beschermingsgebied van de daarbij behorende regels, te allen tijde gecompenseerd moet worden. Verderop in deze brief komen wij daar op terug.

Reactie 3: Er is nu geen aanleiding het in juni 2001 vastgestelde beleid, inclusief het vastgestelde beschermingsniveau, weer ter discussie te stellen. We zijn het met u eens dat als gevolg van verbetering van het algemene beschermingsniveau minder regels nodig zijn. Dit leidt ondermeer tot afschaffing van de extra mestregels op de Utrechtse heuvelrug. Voor wat betreft bestrijdingsmiddelen wordt in in principe uitgegaan van de toelatingen van het CTB. Voor het overige verwijs ik u naar onze reactie bij brief 3.

Wij vinden het onbegrijpelijk dat er rond sommige waterwingebieden nog een 100-jaarszone is aangegeven. Dit temeer gezien het al genoemde algemene beschermingsniveau. Het opnemen van deze zones veroorzaakt alleen maar onrust, terwijl er (volgens bijlage 2) geen regels voor deze gebieden gelden. Wij verzoeken u deze zones achterwege te laten.

Reactie 4: Niet akkoord. Dit beleid is onlangs vastgesteld in het plan Zuiver drinkwater uit de grond. Verreweg de meeste organisaties steunen de gedachte van de 100-jaarszone.

In zijn algemeenheid valt ons in de milieuverordening en de uitvoeringsbesluiten op dat veel aandacht wordt gegeven aan de milieubelasting door de landbouw. En dit terwijl uit een recent verschenen door de provincie geïnitieerd onderzoek (Bestrijdingsmiddelen in stroomgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden in de provincie Utrecht, TNO-rapport R 2002/277, 11 juni 2002) blijkt dat een aanzienlijk deel van de milieubelasting afkomstig is uit de niet-landbouw. Wij vragen ons af waarom de nadruk nog steeds op de landbouw ligt.

Reactie 5: Het is ons inziens onjuist te concluderen, dat de nieuwe regels onevenredig veel aandacht geven aan de landbouwsector. Regels zijn gebaseerd op de risicobenadering zoals uitgewerkt in het KIWA-rapport. Slechts één van de negen uitvoeringsbesluiten (inzake meststoffen) heeft specifiek betrekking op de landbouwsector. Het besluit over bestrijdingsmiddelen betreft ook particulieren en anderen. "Landbouw" komt in de toelichting op dat besluit veel aan de orde, maar dit is het gevolg van de onderhandelingen met Hydron en GLTO over de te verbieden bestrijdingsmiddelen. Hierover is vervolgens een compromis bereikt. Zie hierover de reactie bij brief 3.

In het ontwerpbesluit PMV hoofdstuk inzake grondwaterbescherming (Besluit I) is in art 5.1.3, derde lid, onder k opgenomen dat regels opgesteld kunnen worden met betrekking tot dierlijke meststoffen. Wij kunnen hier niet mee instemmen. Zeker voor het toepassen van dierlijke meststoffen geldt dat door de regelgeving op dit gebied al een dusdanig beschermingsniveau wordt gehaald dat aanvullende regelgeving niet gepast is.

Reactie 6: Dit is een misverstand. Er staat: "meststoffen, niet zijnde (...) dierlijke meststoffen (...)". Nieuw is dat er geen aanvullende regels meer zijn inzake dierlijke meststoffen. Dit waren regels op de Utrechtse heuvelrug. Zie verder onze reactie bij brief 9.

In de toelichting van het Besluit bestrijdingsmiddelen (Besluit IX) geeft u aan dat draagvlak bestaat bij de betrokken organisaties. Inderdaad is veelvuldig overleg geweest met onder andere GLTO over de toegestane en verboden bestrijdingsmiddelen. De lijst zoals die nu wordt gepresenteerd is een compromis. Wij houden bijvoorbeeld grote twijfels bij de stoffen afkomstig van de KIWA-lijst die nu verboden worden. Daarmee gelden voor de agrariërs in Utrecht strengere regels dan elders in het land en dat achten wij ongewenst.

Reactie 7: OK, daarvan zijn we ons bewust. Met uw twijfels is uitdrukkelijk rekening gehouden bij het formuleren van het compromis. Zie onze reactie bij brief 3.

Ten gevolge van de milieuverordening wordt het instrument schadevergoedingsregeling toegepast. Wij willen u wijzen op een probleem met betrekking tot de uitvoering van de huidige verordening.

Dit heeft te maken met de schadevergoedingsovereenkomst voor de Bethunepolder. Deze polder is aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied. Dit heeft nogal wat nadelige gevolgen voor de daar actieve agrariërs. Door middel van een overeenkomst tussen uw provincie, het Gemeentelijk Waterleidingsbedrijf Amsterdam (GWA) en de GLTO zijn deze nadelige gevolgen de afgelopen jaren financieel enigszins gecompenseerd. Voor de nieuwe overeenkomst zijn momenteel gesprekken gaande. Daarbij stelt het GWA zich op het standpunt dat de regeling eindig is en de vergoedingen op termijn naar nul moeten. U kunt zich voorstellen dat wij het hier in het geheel niet mee eens zijn. De schade die voortkomt uit deze regelgeving dient te allen tijde vergoed te worden. Het hanteren van een afloop van de vergoedingen is niet terecht aangezien de nadelige gevolgen blijven en groter kunnen worden.

Reactie 8: Uw reactie heeft betrekking op een specifieke situatie (de standaardovereenkomst voor de Bethunepolder), ondermeer bedoeld om individuele schadeclaims als gevolg van de regels voor bestrijdingsmiddelen volgens een standaardmethode en jaarlijks te behandelen. Afspraken in dat kader vallen buiten de nu aan de orde zijnde aanpassing van regelgeving. Wel kan in zijn algemeenheid worden gezegd, dat afspraken nooit de wettelijke aanspraken op schadevergoeding, in casu als gevolg van artikel 15.21 jo. 15.20 Wet milieubeheer, opzij kunnen zetten. Anderzijds betekent dit niet, dat altijd en alle kosten en schade moet worden vergoed. De wet spreekt over “kosten (...) dan wel schade, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoren te blijven”. Er kunnen feiten of omstandigheden zijn, zoals de voorzienbaarheid en datgene wat van betrokkene zelf mag worden verwacht, die een schadebeperkend effect hebben op de omvang van de schade of het recht op vergoeding daarvan. Bij het beoordelen daarvan kan relevante jurisprudentie en de circulaire schadevergoeding (22 dec. 1997, Stcrt. 246) een hulpmiddel zijn.

Tot slot willen wij de aandacht vestigen op de 'simultane' wijziging van de regelgeving voor stiltegebieden. Wij betreuren het dat u deze mogelijkheid niet hebt aangegrepen om tegelijkertijd de aanwijzing van de stiltegebieden aan te passen aan het huidige milieubeleidsplan (dat al weer dateert van 1998). Nu blijft de milieuverordening op dit punt niet overeenstemmen met het beleid.

Reactie 9: Door een motie van Provinciale Staten bij de vaststelling van het Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) is het beleid veranderd. Alle stiltegebieden zijn daarom in de Provinciale Milieuverordening (PMV) blijven staan. De PMV is in overeenstemming met het beleid uit het PMP. Inmiddels wordt gewerkt aan de opstelling van het nieuwe PMP. De PMV zal worden gewijzigd naar aanleiding van het beleid in het nieuwe PMP. De onderhavige wijziging heeft alleen betrekking op milieubeschermingsgebieden voor grondwater. Het beleid en de PMV wat betreft stiltegebieden is ongewijzigd. Alleen qua opbouw is de PMV verduidelijkt, ook voor milieubeschermingsgebieden voor stilte en zijn enkele redactionele verbeteringen aangebracht.

11. C. Floor/Advokatenkantoor Enoch

De (schriftelijke) inspraak is als volgt:

Uit de terinzagelegging blijkt dat het wettelijk uit te brengen advies op grond van artikel 241 van de Wet Milieubeheer ter ondertekening door de voorzitter tezamen met de secretaris van de provinciale Commissie Milieubeheer en waterhuishouding nog niet kenbaar is gemaakt en derhalve ontbreekt.

De inmiddels plaatsgevonden hebbende behandeling in de Provinciale Commissie Water en Milieu blijkt te voorbarig te zijn geweest, immers in artikel 241 van de Milieuwetgeving wordt duidelijk gesteld dat de PCMW (provinciale Commissie Milieubeheer en Waterhuishouding) vooraf wordt gehoord over maatregelen en plannen die van betekenis zijn voor het provinciale milieubeheer.

Verwezen wordt naar de brief die is verzonden aan de zelfstandige commissie ex art. 2.41 Wet Milieubeheer (bijlage 2)

Reactie 1: In haar vergadering van 15 januari 2003 heeft de PCMW haar eerdere advies, opgesteld in haar vergadering van 3 dec. 2002 waarin het quorum ontbrak, bevestigd. Daarmee is de door u geconstateerde vormfout hersteld.

Van het door voorzitter en secretaris ondertekende advies heeft u een kopie toegezonden gekregen.

Cliënt hoopt dat u zich kunt verenigen met zijn gedachtegang, indien dit niet zo is, maakt cliënt bezwaar tegen

- 1 De korte termijn waarbinnen bezwaar kan worden ingesproken namelijk zestien dagen te weten vanaf 23 januari t/m 7 februari 2003. Dit gegeven is in strijd met de wettelijk gestelde termijn.

Reactie 2: Publicatie vond plaats in tien huis aan huis bladen en de staatscourant. De inspraaktermijn betrof de periode 20 december 2002 tot en met 24 januari 2003. Daarna is ook nog gepubliceerd in het Stadsblad en het blad BBC (voor De Bilt) en is de inspraaktermijn verlengd tot en met 7 februari 2003.

- 2 Het grondwaterbeschermingsgebied Groenekan, gemeente De Bilt wordt uitgebreid met een behoorlijk deel als 100-jaars zone, zonder dat dit is voorgelegd aan de PCMW. Dit wordt opgevat als een complete verrassing waar cliënt ernstig bezwaar maakt aangezien hij eigenaar is van een stuk grond ten oosten van de spoorbaan
- 3 Utrecht –Hi1 versum ten zuiden van het grondwaterbeschermingsgebied. (zie bijlage 3; dit betreft kaart beschermingsgebieden schaal 1:25.000 van winning Groenekan, noot HvE)

Reactie 3: Het beleid inzake de 100-jaarszones is vastgesteld bij de vaststelling van het PMP-Uitwerkingsplan 2001-2008 Zuiver drinkwater uit de grond door provinciale staten d.d. 25 juni 2001. Daaraan voorafgaand (periode 17 juli 2000 tot 18 september 2000) heeft het ontwerp-plan ter inzage gelegen en kon worden ingesproken. De PCMW heeft twee keer (eerst ter beoordeling van de inspraakrijpheid, vervolgens op 8-5-01 nogmaals ter inhoudelijke advisering) over het (ontwerp-)plan geadviseerd. Daarmee is dit beleid ons inziens zorgvuldig en met voldoende gelegenheid voor belanghebbenden, voorbereid.

In de nu voorliggende ontwerp-PMV is het volledige kaartmateriaal inzake de beschermde gebieden rond winningen opgenomen. Op de kaarten zijn tevens de zogenaamde 100-jaarszones aangegeven. In het gedeelte van die zones, die niet betrekking hebben op het waterwingebied, het grondwaterbeschermingsgebied en/of de boringsvrije zone (genoemd: het 100-jaarsaandachtsgebied) gelden geen milieuregels. Daarmee heeft opnemning van de grens van de 100-jaarszone in de PMV geen rechtsgevolg. Toch hebben we besloten om in dit kaartmateriaal ook deze zones zichtbaar te maken, zodat bewoners of bedrijven, die de verordening raadplegen, zien dat ook die zones beschermd worden. Verontreinigende activiteiten aan maaiveld binnen die zone kunnen namelijk ook de kwaliteit van het te onttrekken grondwater, weliswaar op termijn, beïnvloeden. Voor het 100-jaarsaandachtsgebied betekent dit dus: geen milieuregels, maar extra aandacht via beïnvloeding van ruimtelijke ontwikkelingen, inzet van stimuleringsbeleid en aandacht voor de handhaving van het algemeen beschermingsniveau.

12. Directeur Hydron Midden-Nederland

Met genoegen hebben we kennis genomen van het ontwerpbesluit wijziging Provinciale milieuverordening Utrecht 1995, onderdeel grondwaterbescherming. We zijn blij dat voor een nieuwe regelgevingsystematiek is gekozen. Hierdoor kunnen de regels in de Uitvoeringsbesluiten sneller en eenvoudiger aangepast worden aan de dan geldende stand van kennis en inzicht. Toch willen we enkele zaken onder uw aandacht brengen.

Reactie 1: OK

Voor Hydron Midden-Nederland blijven handhaving en bestrijdingsmiddelenproblematiek belangrijke aandachtsvelden. Beide velden krijgen qua oplossing of financiën te weinig aandacht in de gewijzigde regelgeving. Wij zullen beide aandachtsvelden in de toekomst onder de aandacht blijven brengen en ook de nodige initiatieven met betrekking tot de bestrijdingsmiddelenproblematiek ontwikkelen.

Reactie 2: We zijn het van harte met u eens, dat beide velden extra aandacht verdienen. De provincie zal dit met anderen bespreken en op basis van voortschrijdende informatie en inzet het beleid waar nodig bijstellen. Voor dit moment willen we vasthouden aan het bereikte compromis inzake bestrijdingsmiddelen (zie onze reactie bij brief 3) en de gekozen lijn inzake handhaving (zie onze reactie bij brief 9).

Voor de waterwingebieden Rhenen en Montfoort is hydrologisch een grondwaterbeschermingsgebied berekend. Voor Montfoort is het instellen van zo'n gebied niet erg zinvol, maar voor Rhenen is geconcludeerd, dat er nader onderzoek naar de bodemopbouw dient plaats te vinden. Dit onderzoek is niet vermeld in het ontwerp. We stellen voor om dit wel te doen.

Reactie 3: Niet akkoord. Het beleid is verwoord in het plan Zuiver drinkwater uit de grond. Daarin staat op pagina's 26 en 27 genoemd onderzoek vermeld.

In het beleidsplan "Zuiver drinkwater uit de grond" van juni 2001 zijn naast de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden ook de 100-jaars aandachtsgebieden vastgelegd. In het ontwerp worden de 100-jaars aandachtsgebieden nauwelijks vermeld. Om meer aandacht te geven aan deze gebieden is het zinvol om er bij deze PMV dieper op in te gaan. Dan kan de gemeente Amerongen ook nadrukkelijker worden betrokken bij de uitvoering van de grondwaterbescherming. Daarnaast zouden we willen voorstellen om deze aandachtsgebieden ook te berekenen voor de 14 winningen, die alleen een boringsvrije zone hebben.

Reactie 4: Ons inziens wordt voldoende aandacht besteed aan de 100-jaarsaandachtsgebieden. Ik verwijs u naar artikel 5.1.2 achtste lid PMV, en de toelichting ervan bij de artikelsgewijze toelichting bij de PMV. Zie ook bij brief 11, reactie 3. Uw opmerking over berekening van andere aandachtsgebieden hoort in dit kader niet thuis, maar kan worden besproken in de Begeleidingsgroep grondwaterbescherming.

Het bord waterwingebied is geschreven met een hoofdletter en daarna kleine letters, dit in tegenstelling met het bord grondwaterbeschermingsgebied waarop alle letters uit hoofdletters bestaan. We stellen voor om het woord op het bord waterwingebied met hoofdletters te schrijven.

Reactie 5: Wij hebben geen bedenkingen tegen toepassing van hoofdletters. We passen art. 5.1.2. lid 9 zodanig aan, dat beide schrijfwijzen mogelijk zijn en waarbij het bord met hoofdletters het uitgangspunt is.

13. Burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden

U heeft ons een aantal concept-herzieningsbesluiten toegezonden van de Provinciale Milieuverordening voor aanpassing van de regelgeving voor situaties buiten Wet milieubeheerplichtige inrichtingen. Voor onze gemeente zijn deze van toepassing op het Grondwaterbeschermingsgebied van de drinkwaterwinning Kamerik aan 's Gravensloot.

Op zich hebben wij veel waardering voor uw streven om de regelgeving te vereenvoudigen zonder dat de effectiviteit van de milieubeschermdende maatregelen afneemt.

Reactie 1: OK

Tijdens de behandeling van het stuk in de provinciale Commissie Water en Milieu op 5 december j.l. is opgemerkt dat nu het vergunningensysteem voor diverse activiteiten wordt omgezet in een meldingensysteem de vrees bestaat dat het toezicht op de diverse activiteiten wellicht te wensen over zal (gaan) laten.

Het geraamde aantal uren van 500 voor toezicht op alle grondwaterbeschermingsgebieden werd door de commissie ontoereikend geacht temeer daar er nauwelijks afspraken over samenwerking met diverse handhavingdiensten zoals milieudiensten zijn gemaakt.

Zoals u wellicht bekend hebben de gemeenten in Noord-West Utrecht het toezicht in het kader van het Bouwstoffenbesluit (o.a. grondstromen, grondophogingen etc.) opgedragen aan de milieudienst Noord-West Utrecht. Inmiddels is door deze dienst de nodige expertise opgedaan met het toezicht op de diverse "buitenactiviteiten".

Om de gewenste handhavingsactiviteiten in grondwaterbeschermingsgebieden beter te structureren en meer op adequaat niveau te brengen geven wij u in overweging met betrokken partijen (waaronder Hydron) nadere afspraken te maken over de vereiste inzet aan uren en de bekostiging daarvan. Door op dit gebied meer samen te werken is zeker een win-winsituatie te bereiken.

Wij geven u in overweging deze reactie te betrekken bij uw aan Provinciale Staten uit te brengen voorstel voor herziening van de Provinciale Milieuverordening.

Reactie 2: We zullen zeker gebruik maken van uw aanbod om met partijen zoals de milieudienst te komen tot afspraken op het gebied van de handhaving. Zie verder onze reactie bij brief 9.

14. Burgemeester en wethouders van de gemeente Montfoort

De gemeente Montfoort is door middel van participatie van de Milieudienst Noord-West Utrecht in de begeleidingsgroep Grondwaterbescherming betrokken geweest bij de totstandkoming van de nieuwe PMV-regels. De gemeente Montfoort heeft dan ook geen bedenkingen bij het ontwerpbesluit "Wijziging Provinciale milieuverordening Utrecht 1995, onderdeel grondwaterbescherming". Wel willen wij u adviseren om de handhaving van de nieuwe PMV goed af te stemmen met de handhavingsactiviteiten van de Milieudienst Noord-West Utrecht.

Reactie 1: OK. Zie ook onze reactie bij brief 9 en 13.

Bijlage 1:

Glyfosaat

Vooraf

Glyfosaat is een stof/bestrijdingsmiddel die nooit verboden is geweest in grondwaterbeschermingsgebieden. Middelen op basis van deze stof hebben nooit op de “landelijke zwarte lijst” gestaan. Alleen in waterwingebied Bethunepolder gelden aparte regels over de toepassing van glyfosaat als enig toegelaten stof/bestrijdingsmiddel. Door in het besluit bestrijdingsmiddelen glyfosaat niet op te nemen als verboden stof verandert er dus feitelijk niets.

Algemeen

Glyfosaat is een van de bestrijdingsmiddelen die de laatste jaren veel discussies heeft doen oplaaien. Het is een middel dat veel gebruiksmogelijkheden heeft (ondermeer ten aanzien van bestratingen, landbouw en particulier gebruik) en in de praktijk een grootschalig gebruik kent. Omtrent de schadelijkheid van glyfosaat is met name de laatste jaren veel te doen geweest. Daarbij wordt glyfosaat (en zijn afbraakprodukt AMPA) regelmatig in grondwater en met name in het oppervlaktewater aangetroffen. Dit alles is voor de provincie Utrecht aanleiding geweest om ook glyfosaat mee te nemen in de afweging of deze stof toelaatbaar is in kwetsbare en/of zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden.

Indien voor de provincie voldoende aannemelijk is dat bepaalde bestrijdingsmiddelen een risico inhouden voor de kwaliteit van grondwater, dat bestemd is voor de bereiding van drinkwater, zal gebruik gemaakt worden van de bevoegdheid aanvullende regels te stellen. Inzake glyfosaat heeft de provincie geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Hieronder zal worden aangegeven om welke redenen daartoe besloten is.

Beoordelingskader Provincie Utrecht

Glyfosaat is een van de stoffen waarvoor het adviesbureau KIWA in een lijst heeft aangegeven dat deze gezien hun risico's voor het grondwater in kwetsbare en/of zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden in aanmerking komt om te verbieden.

Om te bepalen of stoffen van de KIWA-lijst daadwerkelijk moeten worden verboden, heeft de provincie Utrecht de volgende criteria gehanteerd:

De KIWA-lijst stoffen worden verboden, tenzij:

- a. zij inmiddels landelijk al zijn verboden of
- b. het CTB inmiddels op basis van het Besluit Milieutoelatingseisen Bestrijdingsmiddelen (BMB)¹ heeft beoordeeld dat deze stoffen toelaatbaar zijn, het uitspoelingsgedrag van deze stof daarbij volledig is beoordeeld, en dit besluit formele rechtskracht heeft.

Deze criteria zijn opgesteld vanuit een bepaalde gedachte, te weten:

- ad a. Als een stof inmiddels landelijk verboden is, heeft een aanvullend verbod voor kwetsbare en/of zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden geen meerwaarde.
- ad b. In principe volgt de provincie Utrecht het CTB in haar beoordelingen, daar het CTB in de ogen van de provincie de meest deskundige instantie binnen Nederland is op het gebied van (beoordelingen van) bestrijdingsmiddelen. In de praktijk komt het CTB echter niet altijd toe aan een volledige inhoudelijke beoordeling door de (te) grote voorraad te behandelen dossiers en/of doordat bij veel dossiers aansluiting wordt gezocht bij beoordelingen in Europees verband. De toelating van veel bestaande bestrijdingsmiddelen worden daarom door het CTB zonder inhoudelijke toetsing verlengd. Om deze redenen heeft de provincie Utrecht gesteld dat het oordeel van het CTB wordt overgenomen zolang tenminste het uitspoelingsgedrag van de betreffende stoffen volledig is beoordeeld op het niveau van de systematiek van de BMB. Ook is als criterium gesteld dat het besluit van het

¹ Het Besluit bevat nadere regels inzake de toelatingscriteria voor gewasbeschermingsmiddelen met betrekking tot milieu en grondwater en inzake beoordelingsmethodieken. Het Bmb geeft invulling aan de volgende milieucriteria: “persistentie in de bodem”, uitspoeling naar het grondwater”, “risico's voor waterorganismen” en “overige milieucriteria”.

CTB dat de stoffen toelaatbaar zijn, zodanig moet zijn dat het besluit onherroepelijk is. In de praktijk betekent dit dat de termijnen voor bezwaar en beroep ook afgerond moeten zijn.

Naast deze criteria is er voor enkele stoffen een afweging gemaakt in verband met de maatschappelijk gevolgen van een eventueel verbod.

Toetsing aan beoordelingskader provincie Utrecht

Glyfosaat is vanaf 1 juli 2002 geplaatst op Annex 1 van richtlijn 91/414 EG. De geldigheidsduur van de plaatsing is tot en met 30 juni 2012. Dit Europese besluit heeft formele rechtskracht. Plaatsing van glyfosaat op Annex 1 van de richtlijn 91/414 EG houdt in dat glyfosaat in Europees verband goedgekeurd is en dat de lidstaten gehouden zijn de toelatingen van glyfosaat, op grond van beoordelingen van het middeldossier, aan te passen. Inmiddels heeft het CTB in navolging van de Europese goedkeuring de stof ook in Nederland goedgekeurd. Ten aanzien van 24 middelen met de werkzame stof glyfosaat heeft het CTB in 2002 het besluit genomen de toelating te verlengen tot 2012. Hiertegen is geen bezwaar gemaakt, waarmee de toelating van deze middelen onherroepelijk is. Bij twee middelen met de werkzame stof glyfosaat (Roundup Dry en Roundup Ready to Use) zijn door het CTB de toelatingen verlengd tot 2007. Rond dit verlengingsbesluit loopt nog een bezwaarprocedure.

Uit de dossiers blijkt dat glyfosaat en het metaboliet aminomethylfosfonzuur AMPA niet uitspoelen en dat het uitspoelingsgedrag daarbij volledig is beoordeeld. Ook is bepaald dat AMPA beschouwd moet worden als een niet-relevante metaboliet, wat inhoudt dat deze stof milieutoxisch geen gevaar oplevert. De oorzaken van het terugvinden van AMPA in het grondwater moeten waarschijnlijk gezocht worden in het verkeerd gebruik van het bestrijdingsmiddel en/of aanvoer via andere wegen dan gebruik op maaiveld van bestrijdingsmiddelen (Bron CTB).

Overwegingen

Op basis van de beoordeling in Europees verband ende recente toelatingen van het CTB is het niet gewenst glyfosaat te verbieden. In overgrote meerderheid (24 van de 26 middelen) hebben deze besluiten formele rechtskracht en voldoen daarmee aan de criteria om deze stof niet te verbieden.

Gezien het feit dat over twee middelen nog een procedure loopt en gezien het feit dat deze stof veel wordt gebruikt in de landbouw, bij particulieren en andere organisaties, is het wel gewenst om zowel de kwaliteit van het grondwater m.b.t. deze stof te monitoren, als wel te trachten op andere wijzen het gebruik of de afhankelijkheid van glyfosaat te verminderen. Met name in het stimuleringsbeleid zal aandacht zijn voor het ontmoedigen en terugdringen van het gebruik van glyfosaat in de provincie Utrecht. Dit geldt ook specifiek voor het (zeer kwetsbare) gebied van de Bethunepolder. Er is daar al de nodige ervaring met stimulering van mechanische onkruidbestrijding.

Daarmee is glyfosaat niet meer op te vatten als een discussiestof, maar verdient beleidsmatig wel extra aandacht.